

Dit is het eerste tussenproduct van het ontwikkelteam Bewegen & Sport. Het voorliggende tussenproduct bestaat uit drie onderdelen: de conceptvisie op het leergebied, een toelichting op het proces tijdens de ontwikkelsessie en consultatievragen. Als bijlage is de werkopdracht toegevoegd: de opdracht waarmee de ontwikkelteams aan de slag zijn gegaan deze eerste ontwikkelsessie.

Tijdens de eerste driedaagse ontwikkelsessie hebben de ontwikkelteams hard gewerkt om een eerste concept visie te vormen. Nu is het tijd om feedback op te halen, om op basis daarvan de visie door te ontwikkelen tot een uiteindelijke visie op het leergebied. Deze visie dient als basis voor de verdere ontwikkeling van het kerncurriculum.

CONCEPTVISIE OP HET LEERGBIED BEWEGEN & SPORT

De relevantie van het leergebied

a) Het belang van het leergebied voor leerlingen

Het belang van het leergebied Bewegen & Sport is dat alle leerlingen van primair onderwijs (po), voortgezet onderwijs (vo) en (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so) in een pedagogisch veilige omgeving beter leren deelnemen aan bewegingssituaties als basis voor een leven lang met plezier bewegen als onderdeel van een actieve en gezonde leefstijl en zich daarin blijvend kunnen ontwikkelen.

Missie: In blijvende ontwikkeling een leven lang met plezier bewegen

Plezier in bewegen is van essentieel belang. Dit betekent dat er recht wordt gedaan aan verschillen tussen leerlingen, bijvoorbeeld in deelnameniveau, beweegmotief en sociale vaardigheden. De basisbehoeften autonomie, betrokkenheid, competentie zijn voorwaardelijk voor motivatie en plezier. Veilig bewegen en je veilig voelen in het bewegen horen hier ook bij.

Het leergebied Bewegen & Sport op school levert een belangrijke bijdrage aan de vorming van een beweeg- en sportidentiteit bij de leerling. De leerling weet wat er te halen valt in de wereld van bewegen en sport en weet wat hij daarin kan, wil en wat bij hem past.

b) Bijdrage aan kennis- en vaardigheidsontwikkeling, maatschappelijke vorming en persoonlijke ontwikkeling

Het leergebied Bewegen & Sport levert een bijdrage aan de drie doeldomeinen: kennis- en vaardigheidsontwikkeling, maatschappelijke vorming en persoonlijke ontwikkeling. Samen leiden die tot meervoudige deelnamebekwaamheid. Als we deze algemene en vakspecifieke leerdoelen aan elkaar koppelen dan ziet dat er als volgt uit:

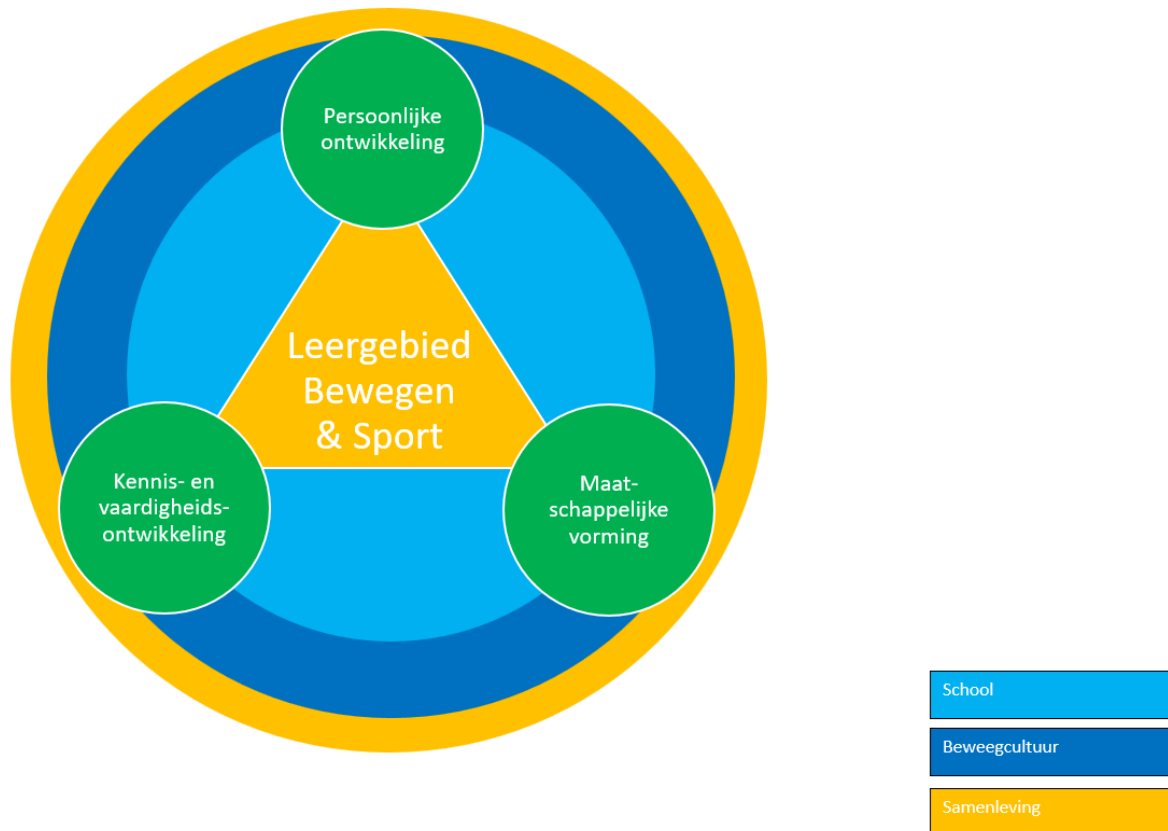
- Kennis- en vaardigheidsontwikkeling: beter leren bewegen en leren over bewegen (bewegen verbeteren)

- Maatschappelijke vorming: leren rekening houden met elkaar, omgaan met waarden en normen, bewegingsactiviteiten met elkaar op gang kunnen houden, taken verdelen en verschillende rollen kunnen vervullen (bewegen regelen)
- Persoonlijke ontwikkeling: leren (h)erkennen van eigen talenten en beperkingen, welke bewegingsactiviteiten de voorkeur hebben en welke niet en waar beweegplezier aan wordt ontleend (bewegen beleven en waarderen).

c) Inbedding van het leergebied Bewegen & Sport

Het leergebied Bewegen & Sport is ingebed in de school, de bewegcultuur en de samenleving (zie figuur 1). Op school bewegen leerlingen bijvoorbeeld tijdens de lessen bewegingsonderwijs, tijdens pauzes en bij schoolsport. Onder bewegcultuur verstaan we alle verschijningsvormen van bewegen en sport zoals buiten spelen, recreatiesport, wedstrijdsport en trendsport. Bij bewegen en sport zijn leerlingen onderdeel van de samenleving, waarin zij samen met andere mensen deelnemen in allerlei omgevingen.

Figuur 1. De inbedding van het leergebied Bewegen en Sport.

d) Recente vakinhoudelijke inzichten en maatschappelijke uitdagingen

In de kern van het curriculum behoort recht gedaan te worden aan een introductie in de beweegcultuur in haar volle breedte. Enkele recente ontwikkelingen in de beweegcultuur en het onderwijs waarmee zowel in het leergebied Bewegen & Sport als schoolbreed rekening moet worden gehouden zijn:

- Trendsport en actuele bewegingsactiviteiten

We willen een uitdagende leeromgeving creëren, waarbij een heldere verbinding is tussen binnen en buiten school. Actuele beweegactiviteiten en verschillende verschijningsvormen van bewegen en sport krijgen een plaats binnen het curriculum.

- Verschuiving van georganiseerde sport naar ongeorganiseerde sport

Mensen willen in hun eigen tijd, eigen plaats, op eigen niveau, laagdrempelig kunnen bewegen. Ofwel altijd en overal wanneer het uitkomt. Dit betekent voor het curriculum aandacht voor deze verschuiving.

- ICT/technologie ter ondersteuning van het leerproces

Tijdens de gymlessen wordt steeds vaker beeldmateriaal (via apps) gebruikt voor video-instructie of video feedback. Onder begeleiding van de docent kijken de leerlingen naar elkaars beelden en geven elkaar aanwijzingen om het bewegen te verbeteren. Technologie als onderdeel van een vakoverstijgend thema biedt verschillende aanknopingspunten.

- Gezonde leefstijl

Voldoende bewegen is van belang voor een gezond leven en een goede persoonlijke ontwikkeling. Kinderen en jongeren bewegen echter steeds minder. In toenemende mate lijkt in onze bewegingsarme samenleving een gezonde leefstijl onder druk te staan en wordt er een beroep op scholen gedaan om een bijdrage te leveren aan het bevorderen van een gezonde leefstijl.

- Talentontwikkeling en talentherkenning

Er is een toenemende aandacht voor brede talentontwikkeling en talentherkenning. Een groeiend aantal scholen biedt een programma aan waarin betere bewegers zich kunnen ontplooien op het gebied van bewegen en sport.

- Passend onderwijs

Passend onderwijs voor alle leerlingen vraagt om beweegactiviteiten passend bij elke leerling. Er moet altijd uitdaging zijn voor leerlingen om met plezier beter te leren bewegen. Alle leerlingen hebben het recht om hun talenten te ontplooien. Ook leerlingen met een fysieke beperking, motorische achterstand, of leerlingen die meer behoefte hebben aan fysieke activiteit dan andere leerlingen, et cetera. Bij Bewegen & Sport moet recht gedaan worden aan deze en andere verschillen.

- Bewegen in de klas

Scholen besteden steeds vaker aandacht aan verschillende beweegmomenten in het klaslokaal, waaronder energizers en bewegingsopdrachten. Het idee hierachter is dat het brein wordt gestimuleerd, wat leidt tot betere cognitieve leerprestaties.

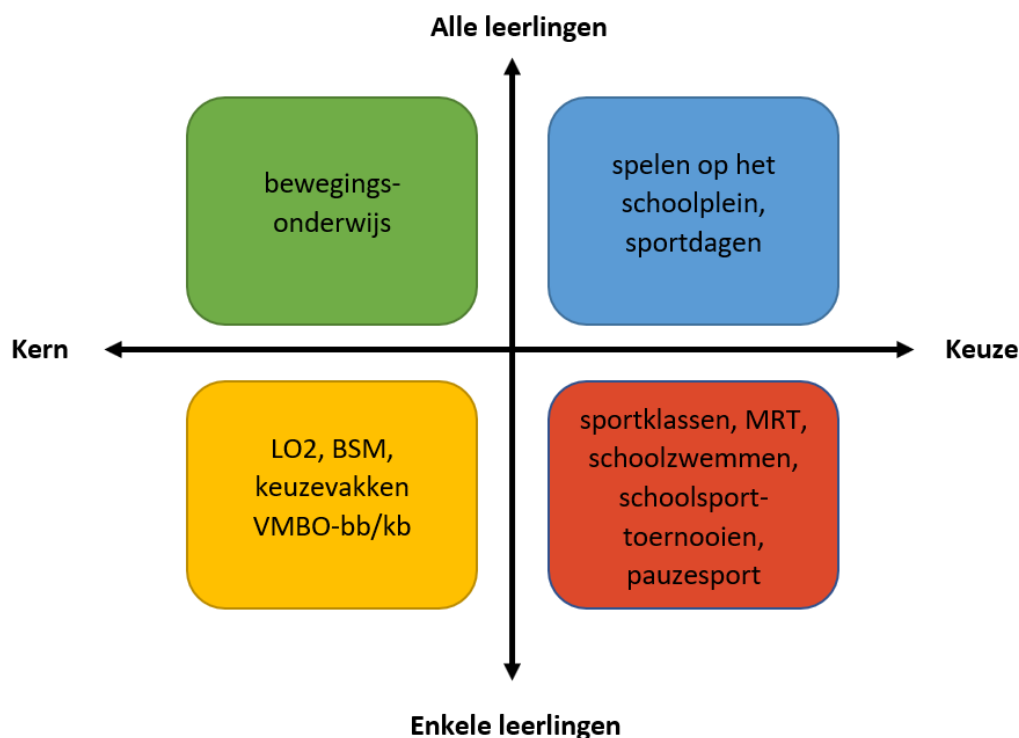
De inhoud van het leergebied

a) Karakteristiek van het leergebied

Het leergebied Bewegen & Sport kent verschillende vormen of varianten (zie figuur 2): reguliere lessen bewegingsonderwijs, LO2 (vmbo-tl), BSM (havo/vwo), beroepsgerichte keuzevakken op vmbo-bb/kb, schoolzwemmen, sportklassen, spelen op het schoolplein, schoolsport, sportdagen, et cetera. Sommige onderdelen zijn voor alle leerlingen, andere voor enkele leerlingen. Sommige behoren tot het kernprogramma, andere tot keuzeactiviteiten binnen het leergebied. Daarbij hebben scholen de mogelijkheid om zich te profileren op bepaalde vlakken, bijvoorbeeld als sportieve school, gezonde school, of op het vlak van persoonlijke ontwikkeling of toptalent.

Het curriculum beschrijft het 'wat', het 'hoe' is aan de scholen zelf. Deze visiebeschrijving gaat over het kerncurriculum, de linker twee kwadranten, waarvoor kerndoelen en eindtermen worden opgesteld. Het kernprogramma staat in verbinding met het keuzecurriculum: het bereidt leerlingen voor en stimuleert leerlingen om deel te nemen aan het keuzeprogramma, afhankelijk van wat de school aanbiedt.

Figuur 2. Kern en keuze in het leergebied Bewegen & Sport met voorbeelden waarop bewegen en sport verschijnt op school

b) Inhouden binnen het leergebied

Er zijn vele verschillende manieren om het leergebied Bewegen & Sport in te delen. Een bekende indeling voor het basisonderwijs zijn de grondvormen van bewegen zoals springen, zwaaien, balanceren, mikken et cetera. In het voortgezet onderwijs wordt er veel gewerkt met de zogenaamde beweegdomeinen (ook wel activiteitengebieden): spel,

turnen, atletiek, bewegen op muziek, zelfverdediging en zwemmen. Een derde indeling gaat uit van leerlijnen op basis van overeenkomstige bewegingsuitdagingen, zoals in de basisdocumenten bewegingsonderwijs staan beschreven. Bewegen en sport kan ook worden bekeken vanuit verschillende verschijningsvormen, zoals wedstrijdsport, recreatiesport, jurysport, avontuursport en fitnessactiviteiten. Naast de indeling van beweegactiviteiten zijn er ook andersoortige domeinen, zoals 'bewegen (samen) regelen' en 'bewegen beleven en waarderen'. In de volgende fase van curriculum.nu wordt hier dieper op ingegaan.

c) Samenhang binnen het leergebied

De eerste samenhang binnen het leergebied gaat over doorlopende leer- en ontwikkellijnen van 4 tot 18 jaar. Het is van belang dat wat de leerlingen leren aansluit bij eerdere leerervaringen. Overgangen in de schoolloopbaan (bijvoorbeeld van po naar vo) mogen niet leiden tot breukvlakken in het onderwijs. Daarnaast is er samenhang met voorschoolse educatie en met vervolgopleidingen.

De tweede samenhang gaat over binnen- en buitenschools leren. Het leergebied is erop gericht dat leerlingen leren deelnemen aan bewegingssituaties in allerlei verbanden, zowel nu als later. Het gaat dan over ongeorganiseerde sport (op straat, camping, in de buurt, et cetera) en over georganiseerde sport (op de sportvereniging). Het gaat ook over de samenhang tussen de lessen bewegingsonderwijs en het spelen op het speelplein, de schoolsport en sportdagen. Zonder deze contexten te kopiëren zijn er veel mogelijkheden om de leerlingen leerervaringen te laten opdoen die ook in die andere contexten kunnen worden gebruikt.

De positie van het leergebied in het curriculum

a) Verschillende leer- en ontwikkellijnen

In het leergebied verschilt de hoeveelheid aandacht voor de drie doeldomeinen, kennis- en vaardigheidsontwikkeling, maatschappelijke vorming en persoonlijke ontwikkeling, over de lessen, doelgroepen en schoolperiodes. In een doorlopende leerlijn van po naar vo zou je kunnen zeggen dat het onderwijs voor de leerling verschuift van meer aanbodgestuurd naar meer vraaggestuurd. Op jonge leeftijd leggen we een brede basis door veelzijdig te laten bewegen. Oudere leerlingen krijgen meer mogelijkheden om keuzes te maken uit een breed aanbod en zich te verdiepen in bepaalde beweegactiviteiten en verschijningsvormen van bewegen en sport. Naarmate leerlingen ouder worden krijgen zij meer keuzevrijheid, wat bijdraagt aan de ontwikkeling van een eigen beweegidentiteit.

Toenemende vaardigheid in bewegen en bewegen regelen geeft leerlingen, naast steeds meer inzicht in eigen en andermans kwaliteiten en voorkeuren, de tools om te participeren in allerlei beweeg- en sportactiviteiten en is in die zin maatschappelijk vormend. Zeker als daarbij ook de manieren waarop mensen zich binnen bewegen en sport tot elkaar verhouden en de brede vaardigheden die daarbij van belang zijn aandacht krijgen.

Wat betreft de persoonlijke ontwikkeling krijgt de (on)bewuste vorming van een eigen identiteit ook binnen de sport- en beweegcultuur steeds nadrukkelijker aandacht. Het inzichtelijk maken van de mogelijkheden van de beweegcultuur en de reflectie daarop bereidt leerlingen voor op deelname aan de beweegcultuur. Het uiteindelijke doel is dat

leerlingen ook zonder docent een goede afweging kunnen maken ten aanzien van deelname aan bewegen en sport.

b) Samenhang met andere leergebieden

Om onder andere betekenisvol leren vorm te geven en samenhang te verkrijgen in het curriculum, vinden we in beginsel dat er met alle leergebieden mogelijkheden zijn om vakoverstijgende activiteiten samen vorm te geven. Dit is afhankelijk van wat de diverse leergebieden aan inhoud aanbieden. Hierbij dient er onderscheid gemaakt te worden tussen datgene wat het leergebied Bewegen & Sport kan halen (wat het toevoegt aan beter leren bewegen) en wat het leergebied kan brengen aan andere leergebieden.

c) Samenhang met brede vaardigheden

Het leergebied Bewegen & Sport draagt op veel vlakken bij aan brede vaardigheden (zie figuur 3). Soms gaat het alleen om bijvangst als de docent er in zijn lessen niet bewust op stuur. Als leraren wél doelbewust aandacht besteden aan brede vaardigheden in de beweegactiviteiten, dan is er sprake van een bijdrage. Leergebiedoverstijgende opbrengsten worden alleen gerealiseerd bij een schoolbrede aanpak, wanneer leerlingen op meerdere plekken op de school daarmee in aanraking komen. De brede vaardigheden staan altijd naast en in relatie tot 'beter leren bewegen'. Ze kunnen niet zonder elkaar, maar de brede vaardigheden zijn geen doel op zich. De brede vaardigheden moeten wel een duidelijkere positionering krijgen in het curriculum, omdat de samenhang zo overduidelijk is.

Figuur 3. Het model brede vaardigheden van Curriculum.nu

'Manieren van omgaan met anderen' duidt op vaardigheden die in de dagelijkse gang van zaken voor bewegen en sport altijd van toepassing zijn. Deze vaardigheden zijn inherent aan bewegen en sport. Aan samenwerken, sociale culturele vaardigheden en communiceren levert het leergebied Bewegen & Sport onmiskenbaar een bijdrage. In de praktijk uit zich dit bijvoorbeeld in lessen waarbij leerlingen met elkaar samenspelen en daarbij moeten communiceren over taken en doelen. Hierbij dienen ze rekening te houden met elkaar, bijvoorbeeld in het geval van verschillende beweegniveaus.

Bij 'manieren van jezelf kennen' zien we ook een heldere bijdrage vanuit het leergebied Bewegen & Sport. Bij 'oriëntatie op jezelf, je studie en loopbaan' worden de leerlingen naarmate zij ouder zijn zich steeds bewuster van hun beweegmotieven en hun beweegidentiteit. Bij zelfregulering leren leerlingen voorafgaand aan, tijdens en na afloop van een bewegopdracht doelen stellen, monitoren en evalueren van deze leerdoelen. Het zelf leren toepassen van motivatiestrategieën tijdens bewegen en sport valt ook onder zelfregulering. Bij ondernemendheid leren leerlingen bijvoorbeeld het beste uit zichzelf te halen.

Bij 'manieren van denken en (praktisch) handelen' springt het praktisch handelen het meest in het oog. Bewegen & Sport is bij uitstek een leergebied waarin leerlingen praktisch handelen. Naast het beter leren bewegen valt te denken aan inrichten van bewegingssituaties, hulpverleners, organiseren van een toernooi, coachen en (spel)leiding geven. Bij kritisch denken leren de leerlingen regels aanpassen, afhankelijk van het spelverloop en onderling op gang kunnen houden van een spel. Bij probleem oplossen leren leerlingen omgaan met (spel)regelovertredingen en conflicten hanteren.

d) Samenhang met leergebied overstijgende thema's

Op dit moment zien we een globale driedeling, waaronder verschillende vakoverstijgende thema's kunnen vallen. Deze driedeling is:

1. Technologie (in vier perspectieven, nl: in producten, als handeling, als kennisgebied en als wilsuiting). Bijvoorbeeld het meten en analyseren van inspanningsbelastingen en trainingseffecten.
2. Duurzaamheid, waaronder o.a.: gezondheid, groei, beweging, voeding, milieu, afvalscheiding, natuur, etc. Bijvoorbeeld de profilering ten aanzien van een gezonde school of een project met het thema voeding en leefstijl.
3. Internationalisering/ globalisering, waaronder o.a.: integratie, cultuur, burgerschap, communicatie. Bijvoorbeeld tweetalig bewegingsonderwijs, introductie met internationale beweegcultuur tijdens uitwisselingen of aandacht voor paralympische sporten.

Het leergebied Bewegen & Sport biedt veel aanknopingspunten voor het vergroten van samenhang rondom vakoverstijgende thema's, mits die hand in hand gaan met beter leren bewegen.

PROCESVERSLAG

De eerste ontwikkelsessie van het ontwikkelteam Bewegen & Sport (B&S) richtte zich op het ontwikkelen van een visie op het leergebied. Deze visie vormt de basis voor het ontwikkelen van 'grote opdrachten en bouwstenen' en uiteindelijk het nieuwe curriculum Bewegen & Sport. De diversiteit aan achtergronden van de ontwikkelteamleden heeft gezorgd voor een rijk perspectief en veel gedeelde opvattingen.

De eerste ontwikkelsessie bestond globaal uit twee fasen van anderhalve dag:

Fase 1: een verkenning van de werkopdrachten en het verzamelen van input voor het beantwoorden van de zeven vragen uit de [werkopdracht](#) die gezamenlijk de visie van het ontwikkelteam belichten. Deze vragen zijn gelijk voor alle leergebieden binnen curriculum.nu vanuit het oogpunt van samenhang.

Fase 2: het gezamenlijk schrijven in vijf schrijfrondes aan het visiedocument en bijbehorende consultatievragen. Naast het raadplegen van bronnen, onderlinge gesprekken en brainstormsessies gaf een uitwisseling met de KVLO goede input voor de visievorming.

Tijdens de verkenningfase discussieerde het ontwikkelteam – vanuit de verschillende perspectieven van de leden – rond de zeven visievraagstukken. Discussie vond onder andere plaats over de te hanteren terminologie, de reikwijdte van het leergebied in relatie tot de werkopdracht en de wetenschappelijke onderbouwing. In het visiedocument zijn geen bronnen vermeld. Discussiepunten zijn voortdurend in kaart gebracht. De

opbrengst van de verkenningsfase bestond enerzijds uit een discussie over dilemma's (afbakening van het leergebied, middel versus doel, terminologie en model Biesta) en anderzijds uit gedeelde leidende principes als kapstok voor de visie van het ontwikkelteam.

De ontwikkelteamleden startten fase 2 van de ontwikkelsessie met het individueel formuleren van zijn/haar missie voor het leergebied. Deze missies gaven goed zicht op het verschil in accent dat gelegd werd door de leden, maar maakte vooral de samenhang binnen het ontwikkelteam zichtbaar.

Hierna startte het daadwerkelijke schrijfproces. De eerste stap was het vaststellen van een topiclijst voor het visiedocument. Deze lijst is afgeleid van de volgende visievragen:

- a) Afbakening van het leergebied: wat is de inhoud en reikwijdte van het leergebied als geheel?
- b) Wat betekenen recente ontwikkelingen in kennisontwikkeling en grote maatschappelijke uitdagingen voor de aard en het belang van het leergebied?
- c) Hoe kan het leergebied bijdragen aan de drie hoofdoelen van onderwijs: kennisontwikkeling, maatschappelijke toerusting en de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen?
- d) Wat is de samenhang tussen de verschillende domeinen of disciplines binnen het leergebied?
- e) Wat is de samenhang van het leergebied met andere leergebieden en met leergebiedoverstijgende thema's?
- f) Wat is de samenhang tussen brede vaardigheden en de kennis en vaardigheden in het leergebied?
- g) Hoe krijgt het leergebied vorm in de doorlopende leerlijn?

De antwoorden op de genoemde visievragen zijn door het ontwikkelteam verwerkt in het concept visiedocument. Een spannend proces waarbij alle ontwikkelteamleden in subgroepen tegelijkertijd werkten aan het gezamenlijke digitale document dat steeds meer vorm kreeg. De groepjes werkten in wisselende samenstellingen en gaven elkaar voortdurend feedback. De open en reflectieve cultuur die inmiddels ontstaan was binnen het ontwikkelteam maakte deze werkwijze erg krachtig.

Aan het eind van dag 2 zijn de discussiepunten plenair geïnventariseerd. Een aantal openstaande punten is omgezet naar consultatievragen. Via de consultatievragen aan de ontwikkelscholen en het werkveld wil het ontwikkelteam meer inzicht krijgen op de mening van 'het veld' op deze punten om te kunnen verwerken in het definitieve visiedocument.

Aan het begin van dag 3 vond een reflectie plaats op basis van de startnotitie (trends en ontwikkelingen), de doelen van curriculum.nu en de opbrengsten van de verkenning: wat is onze opdracht en waar staan we nu? Vervolgens is er in twee nieuwe rondes verder gewerkt aan het visiedocument. Nadat iedereen het gehele document opnieuw had gelezen, vond er een discussie plaats over de versie die op dat moment voorlag. Het gesprek ging vooral over de gebruikte terminologie: wat wordt er precies bedoeld? Conclusies zijn meegegeven aan de redactiegroep die werd gevormd. Naast deze groep werd in kleine werkgroepen gewerkt rond de thema's 'visuals', consultatievragen, procesverslag en pers. Na afloop van deze vijfde schrijfronde gaf iedere groep een korte pitch en is gevraagd of iedereen het eens was over deze tussenversie voor de editfase.

Conclusie: binnen het ontwikkelteam is er consensus over het tussenproduct 'visie op het leergebied B&S'. Het ontwikkelteam wil deze tussenversie op basis van de feedback in de consultatiefase verder aanscherpen en in de volgende ontwikkelsessies vertalen naar grote opdrachten en bouwstenen.

CONSULTATIEVRAGEN

De ontwikkelteams hebben een aantal algemene vragen opgesteld en een aantal vragen aan specifieke doelgroepen. De ontwikkelteams zullen de feedback gebruiken om hun conceptvisies waar mogelijk aan te scherpen. Op de website www.curriculum.nu kunt u direct reageren op de algemene vragen of u kunt een feedbackformulier downloaden met alle vragen. Uw feedback is zeer gewenst!

Algemene vragen

1. Ondersteunt u datgene dat in het visiedocument geschreven is?
 - Wat vindt u sterk, wat niet?
 - Hoe zou het anders geformuleerd moeten worden?
 - Wat wilt u aanvullen of is het OT vergeten mee te nemen?
2. Is het visiedocument duidelijk en begrijpelijk beschreven?
 - Welke delen vindt u onduidelijk of lastig te begrijpen?
 - Welke alternatieven wilt u het ontwikkelteam meegeven?
3. Realiseerbaarheid in de praktijk
 - Tot welke veranderingen in de praktijk geeft deze visie op het leergebied aanleiding?
 - Zijn die veranderingen realiseerbaar in de praktijk?
 - Zo ja, onder welke voorwaarden?

In het concept visiedocument worden de volgende paragrafen onderscheiden.

De relevantie van het leergebied

Het belang van het leergebied voor leerlingen
 Bijdrage aan kennis- en vaardigheidsontwikkeling, maatschappelijke vorming en persoonlijke ontwikkeling
 Inbedding van het leergebied Bewegen & Sport
 Recente vakinhoudelijke inzichten en maatschappelijke uitdagingen

De inhoud van het leergebied

Karakteristiek van het leergebied
 Inhouden binnen het leergebied
 Samenhang binnen het leergebied

De positie van het leergebied in het curriculum

Verschillende leer- en ontwikkellijnen
 Samenhang met andere leergebieden
 Samenhang met brede vaardigheden
 Samenhang met leergebied overstijgende thema's

Wilt u bij uw antwoorden steeds aangeven op welke delen van het document uw reactie betrekking heeft?

Vragen aan ouders

- Spreekt de inhoud van het visiedocument u aan?
- Welke delen wel, welke niet?

- Is dit wat uw kind nodig heeft op school?
- Wat ontbreekt er naar uw mening?

Vraag aan leerlingen

In het leergebied Bewegen & Sport leer je beter te bewegen in verschillende beweegactiviteiten. Ook leer je samen met anderen de activiteiten te regelen en op gang te houden en je leert waar je goed in bent en waarin minder goed en waar jouw voorkeuren liggen. Wat vind jij vooral belangrijk om te leren bij Bewegen & Sport?

Vragen aan scholen

Samenhang binnen de school:

- Herkent u de genoemde varianten van mogelijke samenhang tussen Bewegen & Sport en andere doelen of aspecten? Waar wel en waar niet?
- Zijn er op uw school al goede voorbeelduitwerkingen van deze samenhangen?
- Voor welke aspecten van samenhang?

Vragen aan wetenschap en ALO's (lerarenopleidingen)

Samenhang:

In het concept visiedocument wordt gesproken over samenhang van het leergebied Bewegen & Sport op allerlei vlakken met andere doelen en aspecten binnen de school:

- Wat zegt de wetenschap over wenselijkheid en realiseerbaarheid van die verschillende aspecten van samenhang?
- Welke winst valt op dit terrein te boeken?
- Welke inzichten zijn voor het OT van belang om mee te nemen voor het vervolg: de uitwerking van grote opdrachten en bouwstenen?

BIJLAGE: WERKOPDRACHT

Onderstaand is de samenvatting van de werkopdracht opgenomen. Met deze opdracht is ontwikkelteam Bewegen & Sport aan de slag gegaan om een (concept)visie op het leergebied op te stellen.

Waar ga je aan werken?

De opdracht aan het ontwikkelteam in het kort

Als lid van het ontwikkelteam bewegen & sport ga je de komende periode aan de slag met de vraag wat leerlingen nodig hebben om uit te groeien tot volwassenen die hun steentje bijdragen aan de samenleving, economisch zelfredzaam zijn en met zelfvertrouwen in het leven staan. In het kader van *Curriculum.nu* werk je met je team aan de herziening van het curriculum voor het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. Samen met de andere acht ontwikkelteams ontwikkelen jullie een basis voor herziening van de huidige kerndoelen en eindtermen.

In vier ontwikkelsessies bespreken jullie als team wat leerlingen nodig hebben en werken daarbij van abstract naar concreet. Jullie formuleren eerst een visie op het leergebied. Deze visie beschrijft hoe het leergebied bewegen & sport bijdraagt aan wat leerlingen nodig hebben voor hun leren, werken en leven in de toekomstige samenleving.

Op basis van de visie bepalen jullie vervolgens wat tot de kern van het leergebied behoort. Dit beschrijven jullie in de vorm van grote opdrachten. Dat zijn de belangrijkste inzichten van en over het leergebied die leerlingen tot betekenisvol leren uitdagen. De grote opdrachten beschrijven de kern van wat leerlingen aan bewegen & sport nodig hebben om de wereld te kunnen begrijpen en om in die wereld adequaat te kunnen handelen.

Deze grote opdrachten werken jullie in de volgende ontwikkelsessies verder uit in bouwstenen van concrete kennis en vaardigheden. In deze bouwstenen beschrijven jullie wat leerlingen in po-onderbouw, po-bovenbouw, vo-onderbouw, en vo-bovenbouw nodig hebben om met de grote opdrachten aan de slag te gaan.

Aan de hand van prikkelende vragen en input van verschillende stakeholders gaan jullie in de ontwikkelsessies aan de slag en maken jullie eigen keuzes. Voor het maken van deze keuzes krijgen jullie een aantal aandachtspunten mee vanuit de doelen van *Curriculum.nu*. Dit betekent dat jullie streven naar opbrengsten die:

- betekenisvol zijn voor leerlingen en hun leren, leven en werken in de toekomstige samenleving;
- een goede balans kennen tussen kennisontwikkeling, maatschappelijke vorming en persoonlijke ontwikkeling;
- tot de kern beperkt zijn en duidelijk maken vanuit welke afwegingen jullie hebben bepaald wat wel en wat niet tot de kern behoort;
- uitgewerkt zijn in een heldere doorlopende lijn van po naar vo en in aansluiting op de voorschoolse periode en het mbo, hoger onderwijs en universiteiten;
- samenhang tussen inhouden in jullie leergebied laten zien evenals samenhang met andere leergebieden;
- herkenbaar zijn voor de schoolpraktijk;
- naast vaardigheden die specifiek zijn voor jullie leergebied ook uit brede vaardigheden bestaan, namelijk manieren van denken en doen, manieren van omgaan met anderen, manieren van omgaan met jezelf.

Daarnaast zijn er enkele aandachtspunten die vanuit de politiek zijn meegegeven aan *Curriculum.nu*. Voor het ontwikkelteam bewegen & sport betekent dit dat jullie streven naar opbrengsten die:

- een basis bieden voor duidelijke kerndoelen en eindtermen;
- beperkt zijn tot het kennen en kunnen van leerlingen;
- aandacht besteden aan praktische vaardigheden.

Jullie sluiten een ontwikkelsessie steeds af met een tussenproduct en vragen om voor te leggen aan de ontwikkelscholen en andere betrokkenen zoals het vervolgonderwijs, maatschappelijke organisaties, en het bedrijfsleven. Op basis van de feedback die jullie krijgen, stel je het tussenproduct in de volgende ontwikkelsessie bij en gebruikt die dan als basis voor een volgend tussenproduct.